

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И
СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

ШИФРА _____

БРОЈ БОДОВА _____/100

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ
ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

Ниш, 17. мај 2026. године

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред тобом је тест знања из географије за 8. разред.

Поред сваког задатка уписан је број бодова којима се вреднују одговори.

Задатке решавај према упутствима за сваки задатак.

Одговори се уписују хемијском оловком плаве боје, читко и без прецртавања. Решавање теста црвеном хемијском или графитном оловком није дозвољено.

У делимично исправно решеним задацима бодују се исправни одговори, ако у њима није било корекције одговора. Нетачно решени задаци и накнадно исправљени одговори не вреднују се.

Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршиш раније, тихо и без ометања других такмичара, можеш изаћи из учионице.

Укупно можеш да освојиш највише 100 бодова.

Желимо ти пуно успеха у раду!

Задатке креирали:
мр Ивана Ђорђевић
мр Његош Тубић

Рецензенти:
проф. др Марко Јоксимовић,
др Добрила Лукић,
Бранка Јемуовић,
проф. др Слађана Анђелковић

1. А) Уписивањем одговарајућих слова на празне линије повежи непокретна културна добра са градом код ког се налазе.

а) Стари Рас и манастир Сопоћани	_____ Приштина
б) Феликс Ромулијана	_____ Нови Пазар
в) манастир Грачаница	_____ Зајечар
г) манастир Студеница	_____ Рашка

2	
---	--

Б) Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна.

Непокретна културна добра Србије представљена у првом делу задатка, налазе се на _____ листи светске културне баштине.

1	
---	--

2. А) На основу фотографије, одговори на питање.

А) Како се зове једно од седам Белоцркванских језера које је најближе насељу?

Одговор: _____.

1	
---	--

Б) (Подвуци тврдњу која је тачна).

Белоцркванска језера су по постанку басена **природна** / **вештачка** језера.

1	
---	--

В) Коју функцију имају Белоцркванска језера?

Одговор: _____
_____.

1	
---	--

Г) Објасни начин на који су настала Белоцркванска језера.

Одговор: _____
_____.

2

3. А) Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна и заокружи слово испред тачног одговора.

Уколико бродом кренеш узводно од Шапца, реком _____ можеш да дођеш до:

- а) Руме
б) Обреновца
в) Ирига
г) Сремске Митровице

2

Б) Објасни на који начин је настала Мачва.

Одговор:

2

4. А) Повежи облике рељефа са типовима процеса који су утицали на њихово обликовање уписивањем знака Х у одређена поља у табели.

	Флувијална и гласијална ерозија	Крашка ерозија	Еолска акумулација	Флувијална акумулација
Неготинска пешчара				
Стопића пећина				
Руговска клисура				
Алувијална раван Црног Рзава				

2

Б) Наведи и објасни процес који је утицао на обликовање Багрданске клисуре.

Одговор: _____

2

5. А) Због чега су продори влажних ваздушних маса који са Атлантског океана допиру до Србије посебно значајни у касно пролеће и рано лето?

Одговор:

2

Б) Зашто је у Делиблатској пешчари лети топлије у односу на Фрушку гору?

Одговор:

6. На празне линије упиши одговарајуће слово. Стојиш на врху највише планине Шумадије и гледаш у правцу севера.

Западно од тебе се налази _____

Северно од тебе се налази _____

Јужно од тебе се налази _____

а) долина Западне Мораве

б) пећина Рисовача

в) Сувобор

г) Котленик

д) Гледићке планине

7. На карти су приказани типови земљишта у Србији.

- А) Допуни легенду тако што ћеш на празним линијама уписати типове земљишта коју представља одређена боја на карти.

- Б) (Допуни реченице тако да тврдње буду тачне).

Највеће распрострањење у Војводини има тип земљишта који се зове _____ . Овај тип земљишта настао је у условима _____ типа климе. Природна вегетација је _____ .

8. На основу фотографије, одговори на питања.

3

А) Којој старосној структури становништва припадају особе са фотографије?
Напиши одговор на празним линијама.

Особа лево: _____ ; Особа десно: _____ .

1

Б) (Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна).

У односу на две старосне структуре становништва приказане на фотографији, процентуално веће учешће у Србији има _____ становништво.

1

В) На основу друштвено-економске структуре особе са фотографије припадају неактивном становништву. Којој групи неактивног становништва припада особа лево, а којој групи особа десно?

Напиши одговор на празним линијама.

Особа лево: _____ ; Особа десно: _____ .

2

Г) Наведи три мере популационе политике које могу да утичу на повећање броја становника услед природног кретања?

Мера 1 _____ .
Мера 2 _____ .
Мера 3 _____ .

3

9. У табели су приказани подаци за просечан месечни водостај Саве код Београда у сантиметрима.

Месеци	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Просечан водостај (cm)	280	330	380	430	480	380	230	180	230	280	330	330

А) У ком месецу је ризик од поплава највећи и зашто?

Одговор: _____ .

2

Б) Објасни узрок оваквог сезонског кретања водостаја реке Саве код Београда.

Одговор: _____ .

3

10. У табели су приказани подаци за просечне годишње количине падавина (mm) и принос пшенице (t/ha) у одређеним деловима Србије.

	Просечна годишња количина падавина (mm)	Принос пшенице (t/ha)
Војводина	550	5,5
Шумадија	650	4,8
Западна Србија	900	3,9

А) Због чега део Србије са највише падавина нема највећи принос пшенице?

Одговор: _____

3

Б) Наведи пет фактора који, осим климе, утичу на пољопривреду?

Одговор: _____

2

В) У ком делу Србије су најбољи услови за развој ратарства и зашто?

Одговор: _____

3

11. Прочитај текст и одговори на питања.

Бор је град у источном делу Србије који је деценијама препознатљив по рударству, али и по изузетно богатом природном окружењу. За оне који воле авантуристички туризам, планина Стол пружа одличне могућности за планинарење и пењање. Планина, која се налази на само неколико минута вожње од Бора, пружа задивљујући панорамски поглед на регион, посебно са њеног врха који се уздиже на 1.156 m. Још једна туристичка дестинација је Борско језеро створено да обезбеди воду за руднике бакра. Развој града прате савремени урбанистички пројекти, док се истовремено чува локална традиција и дух овог дела Србије. Све већи број људи препознаје потенцијал који Бор нуди за рад, туризам и мирнији живот.

А) Којој геотектонској јединици припада планина Стол.

Одговор: _____

1

Б) Подвуци појам тако да тврдња буде тачна.

Стол је **средња** / **висока** планина.

1

В) Због чега је загађење у Бору веће у односу на друге градове у Србији?

Одговор: _____

2

Г) Предложи четири мере за смањење загађења у Бору.

Мера 1 _____
 Мера 2 _____
 Мера 3 _____
 Мера 4 _____

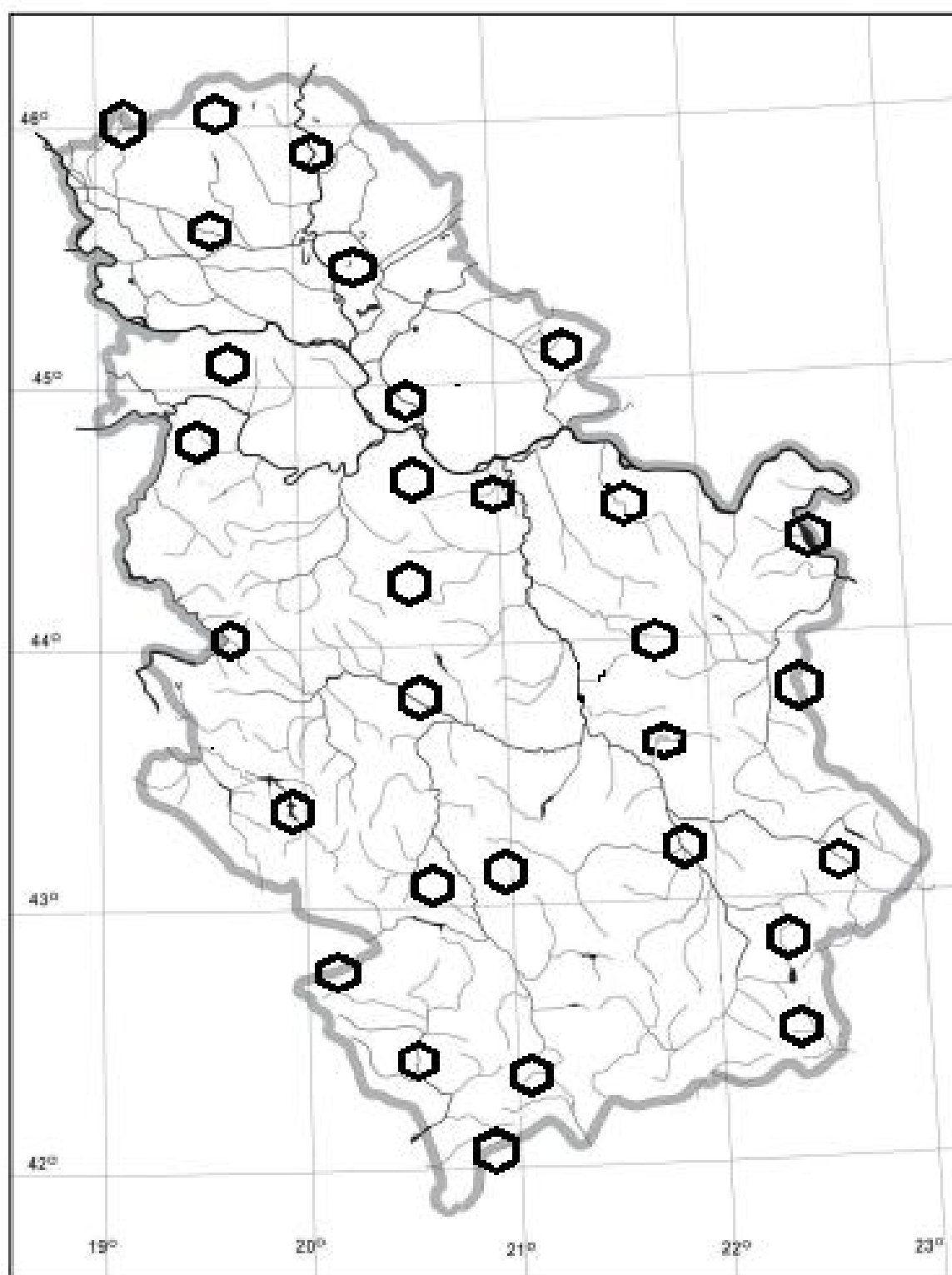
4	
---	--

ПРАКТИЧНА ВЕЖБА

На немој карти Србије је учртано 30 знакова од којих само 20 представљају тачне одговоре на понуђена питања. Редним бројевима изнад одговарајућих знакова упиши одговоре на следећа питања.

1. Упиши број 1 изнад граничног прелаза са Румунијом (2).
2. Упиши број 2 изнад узвишења у близини Рудника где постоје трагови некадашње вулканске активности (2).
3. Упиши број 3 изнад планине у Панонској низији која припада вардарској зони (2).
4. Упиши број 4 изнад реке која пресеца средишњи део српско-македонске масе (2).
5. Упиши број 5 изнад котлине у близини које се налази једино урвинско језеро у Србији (2).
6. Упиши број 6 изнад пећине која се налази у близини Деспотовца (2).
7. Упиши број 7 изнад града у коме се осећају најјачи удари кошаве (2).
8. Упиши број 8 изнад највише бање у Србији (2).
9. Упиши број 9 изнад хидрографског чвора Србије (2).
10. Упиши број 10 изнад најзначајније реке Јадранског слива (2).
11. Упиши број 11 изнад језера на Сокобањској Моравици (2).
12. Упиши број 12 изнад града претежно насељеног Бугарским становништвом (2).
13. Упиши број 13 изнад града у чијој близини се налази манастир Ђурђеви ступови (2).
14. Упиши број 14 изнад града у коме се налази рафинерија нафте у Србији (2).
15. Упиши број 15 изнад хидроелектране „Перућац“ (2).
16. Упиши број 16 изнад града познатог по јединој железари у Србији (2).
17. Упиши број 17 изнад града у коме се одржава манифестација „Дани Јована Цвијића“ (2).
18. Упиши број 18 изнад националног парка у Србији познатог по облицима глацијалног рељефа (2).
19. Упиши број 19 изнад клисуре која се још назива и „Српска Света Гора“ (2):
20. Упиши број 20 изнад специјалног резервата природе познатог по укљештеним меандрима (2).

Укупан број бодова за практичну вежбу: 40

Такмичење је одржано дана _____

у основној школи _____

у _____.

ТАКМИЧАР ПОД ШИФРОМ _____

ЈЕ НА ТЕСТУ ОСВОЛИО _____/100 БОДОВА.

Чланови комисије:

1) _____

2) _____

3) _____